

mai sfînt de Ion Drăuț dau vechi teatrului o dimensiune acut contemporană, încercînd să deschidă publicului un anume orizont, la Craiova și la Timișoara — datorită unor regizori remarcabili — stagiunea a căpătat un stil al actualității mai ales prin spectacole ca *Richard al II-lea* de Shakespeare și *O scrisoare pierdută* de Caragiale (director de scenă, Mircea Cornișteanu), respectiv *Velázquez* de A. Buero Vallejo și *Juriștii* de Rolf Hochhuth (puse în scenă de Ioan Ieremia).

Alăturarea de titluri într-un repertoriu trebuie să aibă un farmec și o logică a virfurilor. Una înseamnă să urci pe scena unui Național *Calul verde* de Constantin Popa — dînd aripile necesare unui scriitor care îndreptățește toate speranțele —, și alta, să produci un spectacol cu textul lui Al. Căprariu *Pensiunea Speranța*, cu cel al lui Alecu Popovici *Căruța cu păpuși* (Cluj-Napoca) sau chiar cu cel al distinsului savant Ștefan Berceanu *Cheile orașului Breda* (București), care preia ideea lui A. Buero Vallejo — aceea de a dramatiza un tablou de Velázquez —, bineînțeles, cu instrumentele și cu tehnica de care dispune la ora actuală debutantul în dramaturgie. Tot o dramaturgie, de altă natură, firește, este și *Moromeții*, semnată pe afiș de Marin Preda. (Deci, Bucureștiul a produs numai două premiere din dramaturgia contemporană românească, față de cele patru promise la începutul stagiunii.)

Aceste ultime constatări ne-au reamintit cît de dator este Naționalul bucureș-

tean scriitorilor prin vocație și profesie, în speță, valoroasei dramaturgii autohtone de azi, care, departe de a fi în urma poeziei și a prozei, nu și-a găsit, în stagiunea de care ne-am despărțit, locul firesc în repertoriul acestui teatru. Naționalul bucureștean se întîlnește foarte rar, foarte greu sau deloc cu opera lui Mazilu, a lui D. R. Popescu, Dumitru Solomon, Paul Cornel Chitic, Fănuș Neagu, Valeriu Anania, Tudor Popescu. De ce oare? De asemenea, de ce oare regizori foarte buni n-au fost chemați niciodată să colaboreze la Naționalul bucureștean? Să-i amintim doar pe Alexa Visarion, Dan Micu, Mircea Cornișteanu, Ioan Ieremia, Cătălina Buzoianu, Al. Tocilescu, Harag György. Alături de Horea Popescu, Sanda Manu, Mihai Berechet, Ion Cojar, aceștia ar desăvîrși paleta stilistică a montajilor.

În sala Atelierului Naționalului bucureștean, trupa de actori ar putea întemeia un studio al riscului major pentru frumos, sau, cum spunea cîndva un cunoscut critic, „o fereastră deschisă spre nou-tatea teatrală, spre zorii zilei care va să vie”.

Aceste gînduri, sugerate de numai, cum spuneam, o repede privire asupra repertoriilor teatrelor noastre Naționale, s-ar înmulți de citeva ori, dacă privirea ar întîrzia asupra fiecăruia în parte. „Ei, cum a fost, într-un cuvînt, stagiunea Naționalelor?” — mă întrebă un coleg. „În curs de constituire” — i-am răspuns, cu gîndul la stagiunea care urmează.

„Rampă”, acum 50 de ani iulie 1932

Compatrioata noastră Maria Ventura pregătește un nou rol la Comedia Franceză, în drama lui H. Bernstein, *Secretul*. Rol jucat la București. ● Bilant la Opera română din Cluj: s-au jucat, în stagiune, 145 de spectacole. ● Lui Soare Z. Soare, Max Reinhardt i-a dat o piesă „care va face senzație”. „Cine mai era prin Berlin?” — întrebă degajat reporterul. „Numai Camil Petrescu!” — fu răspunsul. ● Paul Gusty dezvăluie lui I. Massoff un amănunt

referitor la sfîrșitul lui I. L. Caragiale. Regizorul îl căutase la locuința sa berlineză, în dimineața decesului. În camera scriitorului s-au găsit peste o sută de mucuri de țigări. Ce neliniști îl îndemnerseră pe marele Iancu la acest abuz, care, negreșit, i-a fost fatal? ● Maxim Gorki lucrează, pentru trupa lui Vahtangov, drama *Egor Buliciov* (ce creație va face, la noi, peste citeva decenii, maestrul Calboreanu!). ● Poate cea

mai veche scenă de vară bucureșteană, cea de la grădina Jignița, adăpostește o trupă evreiască de operetă, cu artiști din Statele Unite. ● Ion Marin Sadoveanu mărturisește: „Pasiunile mele mari în viață sînt marea, cu toate navele și cerurile ei; teatrul, cu toate satisfacțiile și intrigile lui; și medicina”. ● Căutăm corespondenți în localitățile balneare și climaterice din țară! (Mitică și Acrivița sînt în vilegiatură...). ● „Se dă ca pozitivă știrea” că Puiu Iancovescu va face un teatru (al citelea?). Deocamdată, „împușcă francul” la cafenea. Oamenii cu bani sînt la... răcoare (a brazilor, desigur).

I. N.